

Piteå Kommun
Utbildningsförvaltningen

Verksamhetsberättelse för LÅ 2013-2014

ELEVHÄLSAN

Piteå kommuns grundskolor

Hälsa Lärande Arbetsmiljö

Elice Ökvist, verksamhetschef

Innehåll

ANALYS OCH BEDÖMNING AV MÅLUPPFYLLELSE I VERKSAMHETEN SOM HELHET.....	1
GRUNDFAKTA OCH FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR ELEVHÄLSANS MÅLUPPFYLLELSE	2
KVALITETSARBETE	3
VERKSAMHETERNAS MÅLUPPFYLLELSE.....	4
CENTRALA ELEVHÄLSAN OCH PSYKOLOG	4
ELEVHÄLSANS MEDICINSKA DEL, SKOLHÄLSOVÅRDEN	8
MLA, MEDICINSKT LEDNINGSANSVAR	11
ELEVHÄLSANS PSYKOSOCIALA DEL, KURATOR.....	13
FAMILJENS HUS.....	16
Bilaga	
SENSOMOTORISKT CENTRUM	19
SKOLDATATEKET.....	19
SJUKGYMNAST I SVENSKA BALETTSKOLAN	19

Analys och bedömning av måluppfyllelse i verksamheten som helhet

Elevhälsans ansvar är att tillsammans med övrig skolpersonal undanröja hinder och skapa en bra utvecklings- och lärandemiljö för alla barn och elever. Barn och unga som i sin hem- eller skolmiljö riskerar att fara illa är ett specifikt uppdrag för elevhälsan. Alla yrkeskompetenser i elevhälsan är viktiga för att skapa ett helhetsperspektiv där hälsa, lärande och arbetsmiljö bildar en helhet.

På alla skolor finns elevhälsoteam som träffas regelbundet, med psykosociala, medicinska och specialpedagogiska kompetenser och vid behov tillgång till psykologisk kompetens. Under året har centrala elevhälsan genomfört gemensamma dagar för skolornas EHT-team, läst Perti Partanens bok om Elevhälsa samt medverkat i skolverkets utbildningssatsning kring Elevhälsa. På några skolor har man utvecklat elevhälsoteamets arbete runt barn i behov av särskilt stöd och frånvaro.

De centrala specialpedagogernas uppdrag efterfrågas i allt högre grad av pedagoger i förskolan och skolan samt av föräldrar. Pedagogiskt stödteam har genomförts i två klasser under läsåret med positiva utvärderingar. Resurscentrumuppdraget har tydliggjorts genom att myndighetsutövningen lyfts bort och genom tidsstrukturering. Man har provat arbetsmodellerna ”mappning” utifrån ”Signs of safety” och samordnad individuell plan s.k. SIP-plan med goda resultat.

Skolhälsovården har i hög grad uppnått målen enligt socialstyrelsens riktlinjer och genomfört alla vaccinationer utifrån nationella vaccinationsprogrammet Alla hälsosamtal/hälsoprofiler är genomförda inom ramen för organisationen. Kvalitetssäkring och gemensamma rutiner har utvecklats av medicinskt ledningsansvarig skolsköterska, MLA.

Kuratorerna upplever att sociala utlåtanden och inflödet av ärenden har ökat. Varje enskilt ärende är komplicerat och mångfasetterat. Behov av föräldrastöd har ökat. Den nya organisationen med ett förändrat arbetssätt, där man arbetar företrädesvis mot yngre eller äldre elever fortsätter 1 år till. För att sedan utvärderas. Två skilda världar-grupper har genomförts

Två av kommunens högstadieskolor har gått skolverkets utbildningssatsning kring Elevhälsans uppdrag. I år ska en lokal implementering genomföras.

Öppna förskolan och familjeförskolan har haft en fortsatt hög närvaro. Man har genomfört 4 st ABC- föräldrautbildningar, med mycket nöjda deltagare. Personalen upplever att behovet av enskilda samtal och det enskilda föräldrastödet har ökat.

Elevhälsan i Piteå håller en god kvalitet utifrån resurser och förutsättningar och min bedömning är att vi nått målen i hög grad.

Grundfakta och förutsättningar för Elevhälsans måluppfyllelse

Elevhälsan i Piteå kommuns grundskolor består av skolsköterskor, skolläkare, kuratorer, psykolog, centrala specialpedagoger, Familjens hus, Sensomotorisk centrum och Skoldatateket och har en gemensam verksamhetschef.

Elevhälsan styrdokument är Läroplanen för grundskolan(Lgr11), kommunens Barn och utbildningsplan samt ett lokalt framtaget dokument kring elevhälsa ”Samlad elevhälsa fastställt i september 2012. Den revideras inför hösten och ska tillsammans med den nya ”Vägledningen för Elevhälsa” implementeras under läsåret 2014/15. Skolsköterskorna verksamhetsområde styrs förutom övriga dokument även av hälso- och sjukvårdslagen samt socialstyrelsens riktlinjer för skolhälsovård.

Organisationen består av fyra arbetslag med totalt med 26 medarbetare.

Skolsköterskor 8,4 åa, i genomsnitt 520 elever/uppehållstjänst. Kuratorer 6,5 åa, i genomsnitt 670 (exkl. forsk) elever/uppehållstjänst. Skolsköterskor och kuratorerna är utlokaliserade på kommunens skolor. Skolsköterskorna och kuratorerna har ansvar för 3-6 skolor var. För kuratorerna beslutades det under lå 2012/2013 om en ny organisation. Kurator verkar from ht 2013 endast i grundskolan och så långt det är möjligt i antingen senare eller tidigare skolor. Kurator och skolsköterska ingår tillsammans med rektor, specialpedagoger och SYV i skolan Elevhälsoteam (EHT-team). Ett team som ska ta sig an elever som har behov av särskilt stöd och det hälsofrämjandearbetet på varje skola.

Under läsåret 12/13 beviljades vi medel om ”förstärkt elevhälsa” från staten vilket innebär att vi from 01.11.2012 har en TSV- anställd psykolog för grund- och gymnasieskolan. Psykologen är placerad centralt tillsammans med verksamhetschef och verkar ut mot skolornas EHT-team/arbetslag i handledande och konsultativt syfte.

Familjens hus med 3,0 åa är kommunens enda öppna förskola och ligger i centrala Piteå och är inrymd i en stor villa på zonområdet. Här bedrivs öppen förskola 3 dagar/vecka mån-ons Föräldrautbildningar på torsdagar och familjeförskola på fredagar.

Centralt i kommunen finns 3,0 tjänst specialpedagoger. Specialpedagogernas uppdrag är att ge stöd på generell och specifik nivå gentemot förskolor/skolor samt även till barn/elever och föräldrar. Resurscentrumteamet (specialpedagog 0,25 tj +0,25 tj och socionom 0,5 tj) ska erbjuda personal i förskolor och skolor samt familjer rådgivning och stödinsatser i pedagogiska och sociala frågor. En besparing under VT 2013 av socialtjänsten har inneburit att myndighetsutövningen lyfts från resurscentrum vilket i sin tur inneburit ett tydliggörande av uppdraget.

Vi ”köper in” psykologtjänster för utredningar och konsultationer motsvarande 500' samt skolläkare för 395'.

Bokslutet för hela Elevhälsan 2013 var +148'. Överskottet beror till stor del på personalfrånvaro som ej kunnat tillsättas. Prognosen för 2014 är svår att ställa men vi hade ett underskott på löner 2014-07-31 på ca -100* .

Kvalitetsarbete

Som ledare för en verksamhet är kvalitet att i samarbete med personal skapa struktur och innehåll för verksamheten. Detta kräver att målen ständigt prövas, resultat följs upp och utvärderas och att nya metoder prövas och utvecklas. Att arbeta med uppföljning och analyser av olika enkäter till föräldrar, skolor, elever ger ett gott underlag för kvalitetssäkring och verksamhetsutveckling.

Hälsoprofilen är en kvalitetssäkring inom skolhälsovården, det är av stor vikt att föra ut resultaten i verksamheten. Skolhälsovårdens enskilda möten med ALLA elever är viktigt ur kvalitetsaspekt och i skolan är rektorerna positiva till det arbete som skolhälsovården utför.

På Familjens Hus har man konstaterat att man har ett stort antal besökare och att besökarna är nöjda med personalen och bemötandet.

Kuratorerna har från 13/14 fört statistik över sina insatser. Målet med statistiken är att i förlängningen kunna stödja den kvalitativa utvärderingen/utvecklingen med en över tid jämförbar kvantitativ data.

När det gäller de centrala specialpedagogerna är förskolan/skolan positiv till det stöd/handledning/utbildning som man får. När skolan uttömt sina egna resurser och idéer när det gäller barn i behov av särskilt stöd kan någon utifrån ge nya infallsvinklar och perspektiv på problemet och åtgärder. Detta år har det tvärprofessionella samarbetet med socialtjänsten utvecklats. Genom att myndighetsutövningen har lyfts ut från Resurscentrum har uppdraget tydliggjorts, tiden strukturerats upp och RC-arbetet har fått en tydlig tidsinramning. RC har ofta rollen som sammankallande, ordförande och sekreterare i nätverksmöten och finner att mappningen är ett sätt att dokumentera/strukturera samtalen för att arbeta lösningsinriktat.

I den nya skollagen som började tillämpas från 1 juli 2011 infördes en samlad Elevhälsa med krav på tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog och kurator samt personal med specialpedagogisk kompetens. Elevhälsan ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande och skapa miljöer som främjar elevernas lärande, utveckling och hälsa. I lagen anges att elevhälsan ska stödja elevernas utveckling mot målen. För att tillmötesgå lagens nya krav och stimulera kommunerna till satsning på Elevhälsa har staten beviljat 650 miljoner på tre år till personalförstärkningar. Piteå kommun har beviljats 550'/'år för 2012 och 2013. Fr.o.m. november 2012 har vi anställt en psykolog i Elevhälsan, erbjudit skolsköterskor sem. tjänster och utökat kuratorsresursen med 0,2 tjänst.

Skolverket har också genomfört en utbildningssatsning för Elevhälsoteam som två av kommunens skolor deltagit i. Den utbildningen ska implementeras vidare lokalt.

Vårt dokument "Samlad Elevhälsa" ska revideras och den nya "Vägledningen för Elevhälsan" samt den nya "NORRBUS"-överenskommelsen ska implementeras bland elevhälsoteamen i skolorna.

Min övertygelse är dock att den främsta kvalitén sker i det mellanmänniska mötet. Eftersom vi som arbetar med Elevhälsa ofta möter föräldrar, elever och personal med behov av särskilt är det viktigt att vi alltid funderar kring förhållningssätt, bemötande och medmännisklighet. På **vad vi gör och för vem vi finns till.**

Centrala elevhälsan och elevhälsans psykologiska del, psykolog

Verksamhetsbeskrivning

Centrala funktionen inom elevhälsan består av specialpedagoger och skolpsykolog. De ska vara ett stöd till verksamheten på generell och specifik nivå. Specialpedagogerna och skolpsykologens uppdrag är, i första hand, att driva utvecklingen utifrån ett främjande och förebyggande perspektiv. Detta sker främst igenom konsultation/handledning till personal inom grundskola och förskola (enbart specialpedagog). Konsultation ges till enskilda pedagoger, arbetslag eller EHT-team.

Psykologen skall även bidra med bedömningar i samband med ställningstagande till eventuell psykologutredning samt i dialog tydliggöra genomförda psykologutredningar.

Verksamhetens mål inför 2013-2014

- Kompetensutveckling inom handledning och konsultation förskola. – *pågår*
- På organisationsnivå höja kompetensen för specialpedagoger i förskolan. – *genomfört*
- Fortsätta inventering av stödbehovet av barnhälsa i förskolan med elevhälsochef, förskolechefer och specialpedagoger i förskolan. – *delvis genomfört*
- Samarbete med BVC utifrån generella nivåer av föräldrarbete, barnhälsovårdspsykolog, logoped och kontakter utifrån nätverk tal- och språk i Umeå. – *genomfört till viss del på vissa områden och helt på andra*
- Ny placering av förskolechefer i samarbete med central specialpedagog ger nya möjligheter till samarbete och utveckling. – *genomfört*

Skola

- Fortsatt processarbete kring implementering av de nya styrdokument-*pågående process*.
- Kompetensutvecklingen som planerades för specialpedagoger och speciallärare vad gäller åtgärdsprogram-*genomförd*.
- Att utarbeta/förankra nya blanketter för att dokumentera utredningar och åtgärdsprogram-*genomfört*.
- Ytterligare styrdokument från Socialstyrelsen kommer under hösten 2013, vilket innebär att tid behöver avsättas för implementering-*ej påbörjad*
- Verka för att stärka samarbetet mellan EHT och centrala elevhälsan-*pågående process*.
- PST, kompetens inom lärande samtal etc.- *ej genomfört*.
- PST, utvärdering kommer att ske, utifrån detta utveckla verksamheten för att möta olika behov- *utvärdering genomförd hösten 2013*.
- Fortsatt utveckling läs och skriv genom utbildning av ITPA-3- *genomförd*.
- I vårt arbete behöver vi avsätta tid för reflektion för att kunna ge generella synpunkter på inkomna ansökningar ex. psykologutredningar-*påbörjat*.
- Fortsatt utveckling av internt och externt samarbete mellan skolpsykolog och centrala specialpedagoger- *pågående*.

Processer/aktiviteter

Specialpedagogerna arbetar utifrån ett lösningsfokuserat perspektiv, LFP och MI, med föräldrar förskola och skola. De har medverkat i nätverksträffar med de lokala EHT-teamen gällande åtgärdsprogram och elevhälsans uppdrag utifrån Petri Partanens föreläsning. Genomfört sammankomster med specialpedagoger angående läs-och skrivutveckling, och pedagogiska utredningar.

Nätverksträffar för specialpedagoger i förskolan utifrån yrkesrollen. I dessa träffar har det utbytts erfarenheter och lyfts information utifrån forskning om det tydliga värdet av att lyfta tidiga insatser i förskolan.

De är kontaktpersoner till SPSM gällande syn, hörsel och rörelsehinder samt kontaktperson till Skoldatateket i Norrbotten.

Genomfört, analyserat och delgivit tester som: SIT, TROOG, ITPA, ITPA-3, LOGOS samt läs-och skrivscreening och matematikscreening.

Specialpedagogerna samverkar med socialtjänsten, BUP, logoped, BVC, SPSM, Sensomotoriska centrat, nätverk vid Umeå universitet (språkstörning) etc

Handläggning av inkommande ansökningar till psykologutredning, psykologkonsultationer, sensomotoriska utredningar, läs- och skrivutredningar samt handledning ingår i specialpedagogens arbetsuppgifter.

Kontakter med externa aktörer för att fortsätta arbetet med att utveckla det specialpedagogiska uppdraget utifrån styrdokumentet.

Deltagit i kommunens ”Utvecklar nätverket”, vilket innebär en arena där man försöker knyta samman forskning med skolans verksamhet. Syftet är att föra in forskningsperspektivet i pedagogiska sammanhang i Piteås förskolor och skolor.

Förskolan efterfrågar i större utsträckning medverkan av specialpedagog i föräldrasamtal.

Specialpedagog har deltagit utifrån ett lärandeperspektiv för pedagoger men även utifrån den specifika kunskapen av spetskompetens.

Vi, centrala specialpedagoger och skolpsykolog; deltar i gemensamma konsultativa samtal med pedagoger, rektor och föräldrar i olika konstellationer.

Under läsåret har man erbjudit pedagogiskt stödteam (PST), i syfte att starta ett förändringsarbete i klassen/gruppen. Erbjudandet har gått ut till åk 1-6 i grundskolan. Det pedagogiska stödteamet har genomfört ett förändringsarbete i två åk 4 under läsåret 13/14. En grupp bestående av specialpedagoger i förskolan, elevhälsochef och förskolechefer har påbörjat ett arbete med uppdraget att inventera och utforma likavärdiga stödinsatser i förskolan.

Skolpsykologen arbetar 80 % i grundskolan, 20 % i gymnasieskolan.

Det konsultativa arbetet prioriteras. Arbetet sker i processer. Vid ett första möte initieras tankar och idéer som senare följs upp vid några tillfällen. Oftast deltar föräldrar i dessa samtal. Samsyn kring ett barn skapar oftast goda förutsättningar för barnets utveckling. Psykologutredningar görs av externa psykologer.

Möten med Centrala Elevhälsan sker veckovis. Då diskuteras inkomna ärenden. Möjlighet finns att lyfta övergripande och allmänna frågor kring arbetet. Tillfälle finns även till reflektion kring enskilda ärenden.

Ett arkiv håller på att upprättas för handlingar kring psykologutredningar. Det arbetet kommer att fortsätta.

Utvärdering av processer kring gjorda psykologutredningar genomförs av skolpsykolog och specialpedagog.

Samverkan med länets skolpsykologer är viktigt eftersom verksamheten sker i form av mycket ensamarbete. Samverkan sker i form av regelbundna träffar, mail och telefonkontakt. Under året har strävan varit att söka utbildningar som ger stöd i det fortsatta arbetet med konsultation. Ett område som har prioriterats är utåtagerande barn. Kunskapsöverföring av Skolverkets utbildning om Elevhälsan i Umeå vt 2013 och ht 2013 har påbörjats.

Resultat

- Antal psykologutredningar genomförda: 41 stycken. Kö för psykologutredning: 36 stycken 2014-06-19. Antal skriftliga ansökningar om konsultationer av psykolog 20 stycken. Kö 0 stycken.
- Antal LOGOS utredningar genomförda 13 stycken Kö till LOGOS 7 stycken, 2014-06-19.
- Antal ITPA och ITPA-3 ansökningar: 3 stycken samt handledning och tolkning av resultat 7 stycken. Dessutom 2 träffar med ITPA-3 utredare.
- Antal matematikscreeningar, Adler och Lunde: 7 stycken.
- Antal ansökningar via elevhälsan för sensomotorisk utredningar: 14 stycken.
- Antal observationer av specialpedagog: Förskolan 45 och skolan 15.
- Antal handledningstillfällen/konsultativa insatser till pedagog/specialpedagog/arbetslag/föräldrar; Förskola 60 Skola 108 stycken.
- Antal föreläsningar till skolenhet: 1 stycken.
- Föreläsning förskola: 3 stycken

Analys

Handledning till pedagoger och råd och stöd till föräldrar har fortsatt i samma utsträckning som tidigare. Utförande av tester när det gäller antal är ganska lika när det gäller TROGG, SIT och det är en ökning av LOGOS utredningar.

Det som har tillkommit under verksamhetsåret är ITPA och framförallt ITPA 3. Specialpedagoger i förskolan tillsammans med specialpedagog på central elevhälsa har i möten med områdeschefer lyft behovet av specialpedagogiskt stöd i förskolan. Arbetet fortgår.

PST är ett bra sätt att arbeta kring elevers lärande miljö. Detta gäller grupp, individ och skolnivå. PST är ett arbetssätt som stämmer väl överens med våra styrdokument. Fokus flyttas från individnivå till förändringsprocesser på grupp och skolnivå.

Vi kan genom utvärderingar som är gjorda tydligt se att detta arbetssätt har uppskattats av rektorerna ute på skolenheterna. På grund av organisationsförändringar i kommunen kommer denna verksamhet inte att fortsätta i nuvarande form.

De som mottagit personlig handledning har uppskattat detta och velat fortsätta.

Arbetet med inventering av stödbehov i förskolan har fördröjts. Upplevelse av saknad förståelse från ledningshåll.

Utvecklingsområden/ Åtgärder 2014-2015

Förskola

- Kompetensutveckling inom handledning och konsultation förskola.
- På organisationsnivå se över likvärdigheten när det gäller specialpedagogisk kompetens i förskolan
- Fortsätta inventering av stödbehovet av barnhälsa i förskolan med elevhälsochef, förskolechefer och specialpedagoger i förskolan.
- Samarbete med BVC utifrån generella nivåer av föräldrarbete, barnhälsovårdspsykolog, logoped och kontakter utifrån nätverk tal- och språk i Umeå.
- Ny placering av förskolechefer i samarbete med central specialpedagog ger nya möjligheter till samarbete och utveckling.

Skola

- Fortsatt processarbete kring styrdokumentet.
- ”Vägledningen för Elevhälsan” från Socialstyrelsen/Skolverket som kom april-2014 synliggör respektive professions ansvarsområde och områden som förutsätter samarbete och samverkan. Detta innebär att tid behöver avsättas för implementering.
- Kompetensutveckling kring stöd och särskilt stöd, vilka insatser som kan ges i den ordinarie undervisningen och vilka behov som kräver upprättandet av ett åtgärdsprogram.
- Arbeta för att stödja specialpedagogerna/speciellärarna med kartläggningar/utredningar av specifika svårigheter. Ex. läs-och skrivsvårigheter/matematiksvårigheter etc.
- Egen kompetensutveckling för att kunna möta behoven ute i verksamheten
- Utvecklingsarbete kring psykologutredningar. Tid har avsatts för sammanställning av tidigare gjorda utredningar. Detta kommer att redovisas i form av statistik. Vi kommer även i fortsättningen att läsa och reflektera kring inkomna ansökningar av psykologutredningar. Syftet är att i vissa fall erbjuda konsultation/stödinsatser i väntan på utredningen.
- Fortsatt utveckling av internt och externt samarbete mellan skolpsykolog och centrala specialpedagoger.
- Ett gemensamt synsätt gällande statistik, både för förskola och skola.

Skolpsykolog

- Fortsatt aktivt deltagande i främjande och förebyggande arbete vad gäller hälsa och lärande.
- Arbeta för samsyn vad gäller synen på elevers hälsa och lärande.
- Fortsatt utveckling av konsultation/handledning.
- Påbörjat arbete med implementering av nya styrdokument för elevhälsan fortsätter.
- Arbetet med att upprätta ett arkiv för psykologutredningar avslutas.
- Strävan att utöka samarbete med elevhälsoteamen ute på skolorna.
- Fortsatt samarbete med socialtjänst, barn och ungdomshabilitering, barn och ungdomspsykiatri samt länets skolpsykologer.
- Bredda möjligheten för rektorer och pedagoger till kontakt med skolpsykolog.
- Fortsatt samarbete med kommunala särskilda undervisningsgrupper.

Elevhälsans medicinska del, skolhälsovård

Verksamhetsbeskrivning

Skolsköterskan bidrar med medicinska fördjupade kunskaper, färdigheter och kompetens i skolan och EHT-teamet. Skolsköterskorna verkar för att alla beslut som rör eleven tas i samtycke och utifrån elevens behov. Vi vill skapa en relation till vilken eleven kan känna tillit och förtroende.

Verksamhetens mål inför 2013-2014

- Det primära målet är att klara uppdraget enligt socialstyrelsens riktlinjer för den medicinska delen av elevhälsan.
- Upprätta och implementera riktlinjer för arkivering av data- och pappersjournal.
- Samtliga skolsköterskor ska delta i riksstudiedagarna för Sveriges skolsköterskor, för att ta del av nyheter och forskningsmaterial.
- Delge varandra nya forskningsrön vid skolskötersketräffarna (stående punkt).
- Implementera nya riktlinjer för synundersökning i samarbete med ögonmottagningen. Eventuellt en gemensam träff.
- Vid höstterminens start gemensamt analysera hälsoprofilernas resultat.
- Registrera alla kontakter i större utsträckning.
- Utarbeta informationsmaterial om kost, motion och rygg.
- Vi önskar en föreläsning om knä, rygg och fot.

Processer/aktiviteter

Skolsköterskan har medverkat vid olika samverkansmöten kring elever.

Gett stöd och utbildning till elev/vårdnadshavare/personal vid elevs sjukdom. Medverkat i EHT team. Utfärdat kostintyg och samverkat med kostansvariga gällande elevers kost. Identifierat behov vid hälsosamtal och andra kontakter.

Informerat om egenvård. Bedömt och utfört sjukvårdande insatser. Remitterat vidare till kurator, skolläkare och landstinget. Medverkat till att upptäcka/uppmärksamma/anmäla elever som far illa eller riskerar att fara illa. Genomfört hälsobesök till elever i förskoleklass, åk 2, åk 4, åk 7 med hälsoprofil på elever i förskoleklass, åk 4 och åk 7.

I mån av tid haft öppen mottagning och telefonrådgivning.

Identifierat och gett stöd vid elevers olikheter i uppväxt- och livsvillkor. Planerat och medverkat vid skolläkarmottagning. Samverkat med andra vårdgivare och myndigheter, hjälpt elever vidare till t.ex. Resurscentrum, BUP och Ungdomsmottagning.

Förebyggt smitta och smittspridning t.ex. genom att följa det nationella vaccinationsprogrammet. Givna vaccinationer har rapporterats till smittskyddsinstitutet.

Skolsköterskorna har regelbunden samverkan med rektor, personal, i externa nätverk, ansvarsgrupper, landstingets olika verksamheter samt med andra kommuner.

Gett allmänna råd och hygienföreskrifter vid infektioner ex skabb, löss, hepatit och impetigo. Bidragit med fördjupade kunskaper om hälsorisker. I vissa områden har pubertetssamtal utförts vilket efterfrågas i alla områden.

En skolsköterska i grundskolan har sedan oktober -13 MLA uppdraget som omfattar 30 % av tjänsten.

Fortsatt utveckling av språkslussen, där Solanderskolans skolsköterska har deltagit vid ankomstsamtal, samverkat med NLL och administrerat i journalsystemet.

Skolsköterskorna har medverkat på en elevhälsodag samt en utbildningsdag med (Petri Partanen). Två skolsköterskor har vid två tillfällen medverkat i skolverkets utbildning, ”Förstärkt Elevhälsa”, som avslutades under hösten. Vår övriga kompetensutveckling har under året bestått av en utbildningsdag i barnortopedi, två dagar med riksföreningen för skolsköterskor, två har deltagit vid endagsutbildning om vaccinationer, alla har medverkat i intern datautbildning och samtliga har fått utbildning om allmänfarliga sjukdomar. Vi har deltagit i ett par utbildningsdagar om droger, en skolsköterska har deltagit i en fördjupad utbildning om stöd till familjer med missbruk. Alla skolsköterskor har fått handledning i form av coaching.

Resultat

I Piteå kommun har vi en mycket god vaccinationstäckning. Samtliga vaccinationer för elever i åk 6 är inrapporterade till smittskyddsinstitutet. Alla givna vaccinationsdoser är dokumenterade i det nationella vaccinationsregistret (SMI). Den spontana öppna mottagningen har varit begränsad. Alla skolsköterskor har deltagit vid riksföreningens kongress i Stockholm. Det innebär att vi tagit del av evidensbaserade nyheter gällande vårt arbete. Vi har i mycket hög grad uppnått målen för våra utvecklingsområden år 2013-2014, med undantag att gemensamt under hösten analysera hälsoprofilernas resultat.

Skolsköterskorna i Piteå kommun har registrerat antal kontakter och besök i journalsystemet PMO.

- Planerade och oplanerade besök 6789 st.
- Skolläkarbesök 335 st.
- Telefonkontakter 810 st.
- Administrationer 1840 st.
- Uteblivna besök 61st.
- Vaccineringar 1624 st.

Alla elever i förskoleklass, åk2, åk4 och åk 7 har blivit erbjudna hälsobesök. I stort sett alla har tackat ja. Hälsoprofilerna från förskoleklass, åk 4 och åk 7 är inrapporterade till NLL. Årets hälsoprofil åk 7 visar att fler flickor (71 %) äter lunch dagligen samma resultat som i fjol. 74 % av pojkarna har uppgett att de äter lunch dagligen, ingen förändring sedan i fjol. Vår upplevelse är fler elever går till matsalen och provsmakar maten. Vi ser dock en oroväckande trend på två av kommunens skolor när det gäller flickors lunchvanor. 43 % av flickorna på Solanderskolan och 49 % på Christinaskolan äter lunch dagligen. Av pojkarna i Sjulnässkolan äter 56 % lunch dagligen.

Årets statistik för kommunen visar att 10 % av eleverna i åk 7 har **provat** att röka. 8 % av flickorna på Christinaskolan röker **regelbundet** jämfört med hela kommunen där 2 % av flickorna svarat att de röker regelbundet.

Statistiken visar en positiv trend i kommunen när det gäller övervikt och fetma hos pojkar i åk 7, som i år är 21 %, jämfört med förra året som var 33 %. Fetman har minskat från 10 % till 5 %.

Avvikande är Sjulnässkolan där 48 % av pojkarna i åk 7 har övervikt/fetma och av flickorna har 40 % övervikt/ fetma. Övervikten och fetma hos pojkar i kommunens åk 4 ligger på 26 % och flickor 20 %. I förskoleklasserna visar trenden att flickor har övervikt/fetma i större utsträckning än pojkar 22 % mot 16 %. Övriga trender som ses är att 19 % av pojkar i åk 7 sällan eller aldrig utövar regelbunden fysisk aktivitet jämfört med flickornas 9 %.

Analys

Vi har under året haft tillgång till en erfaren vikarierande skolsköterska. Alla hälsobesök och vaccinationer är utförda, vi tror att det beror på stabilitet i vår arbetsgrupp. De skolsköterskor som har semestertjänst anser att det fungerar bra, administration kan utföras under lov. Fortfarande råder det hög arbetsbelastning i ett par områden. Dessa skolsköterskor har blivit erbjudna och tackat ja till mertid, vilket varit en tillfällig lösning. De elever som är utplacerade på resursskolorna medför logistiskt merarbete för berörda skolsköterskor.

Elevhälsodagarna samt skolverkets utbildning har lett till att flera EHT team fortsatt med kvalitetssäkringsprocesser och utveckling av elevhälsoarbetet.

Det finns ett konstant behov och efterfrågan av råd, stöd och undervisning när det gäller livsstilsfrågor, inte endast vid hälsobesök. Det finns tyvärr inte utrymme för att möta behovet, vi ser fram emot implementering av det nya vägledningsdokumentet för elevhälsan. Den belyser vikten av vårt förebyggande och främjande arbete i samverkan med personal och elever.

Övervikt och fetma är i vissa områden ett problem. Eleverna uppmuntras att ta med extra energi till t.ex. nationella prov. Detta misstolkas lätt och elever kommer med mängder läsk eller godis. Detta är oroande. Vi behöver tillsammans med personal i skolan målmedvetet arbeta hälsofrämjande då det gäller våra barn och ungdomar. Fler fritidsaktiviteter och bussförbindelser är viktigt för att främja fysisk aktivitet ute i byarna. I Sjulnäs erbjuds inte mycket fysisk aktivitet till ungdomarna och BMI statistiken i årets hälsoprofil är oroväckande. En kommunövergripande hälsofrämjande policy med ett budskap om en hälsosammare attityd behövs.

Vi konstaterar att kontinuiteten inför bas- och neuropsykiatriska utredningar fungerar enligt riktlinjer, vilket underlättat vårt arbete. Riksstudiedagarna är för oss skolsköterskor väldigt värdefulla. Vi har möjlighet att bilda nätverk och implementera nya forskningsrön i vårt arbete med eleverna.

Åtgärder/ utvecklingsområden 2014-2015

- Det primära målet är att klara uppdraget enligt socialstyrelsens riktlinjer för den medicinska delen av elevhälsan.
- Vi önskar pedagogisk utbildning utifrån nya vägledningsdokumentet för elevhälsan.
- Vi ska kvalitetssäkra våra riktlinjer inför våra arbetsmoment t.ex. Vaccinering.
- Delge varandra nya forskningsrön vid skolskötersketräffarna (stående punkt).
- Implementera nya rutiner för läkemedelsbeställning.
- Fortsätta registrera alla kontakter i större utsträckning, speciellt då vi medverkar vid möten kring elever.
- Implementera vaccinationstillstånd som gäller hela skoltiden.
- Implementera nya scannings- och gallringsrutiner.
- HLR under höstterminen.
- Bjuda in ungdomsmottagningen till skolskötersketräff.

MLA, medicinskt ledningsansvar

Verksamhetsbeskrivning

MLA-uppdraget är att kvalitetssäkra och utveckla elevhälsans medicinska del i grundskolan och gymnasiet. Det innebär bl.a. att utarbeta och utveckla kvalitetssystem som omfattar riktlinjer för arbetsuppgifter som regelmässigt ingår i skolsköterskornas arbete. Detta sker i samverkan med verksamhetscheferna för elevhälsan i grund- och gymnasieskolan.

Processer och aktiviteter

- Uppdaterat kunskaper gällande MLA uppdraget och de lagar som styr den medicinska delen av elevhälsan.
- Introduktion i administratörsprogram PMO.
- Deltagit vid informationsmöte om MLA uppdraget som vårdförbundet arrangerat. Samtliga MLA och MAS från NLL och kommunerna var inbjudna.
- Samverkat med Medicinska Ledningsansvariga i länet, möten 2 gånger per termin varav en ordnades i Piteå.
- Utarbetat ett underlag för strukturerat kvalitetsarbete i Strömbackaskolan.
- Tagit emot avvikelserapporter samt åtgärdat orsakerna till dessa. Förankrat rutiner och följt upp.
- Samverkan med arkivarier och upprättat rutiner för gallring i SHV journaler.
- Upprättat riktlinjer för läkemedelshantering som omfattar arkivering av original för läkemedelsdelegeringar. Implementerat dessa i organisationen.
- Reviderat läkemedelsinformation/ lista över läkemedelsförråd.
- Upprättat riktlinjer för avvikelshantering och förankrat i organisationen.
- Uppdaterat riktlinjer för vaccinering.
- Utarbetat vaccinationsmedgivande (som ska gälla under hela skoltiden), samt informationsmaterial till föräldrar.
- Arbetat för att förankra den lokala metodboken för skolsköterskor.
- Samverkat med läkemedelsansvarig farmaceut gällande nya rutiner vid apoteksbeställning för grundskolans skolsköterskor. Det innebär att två skolsköterskor är ansvariga för beställning av läkemedel i grundskolan och för gemensamma beställningar.
- Samverkat med ansvarig sjuksköterska för länets BHV gällande förseningar av överlämningar från BHV till SHV.
- Utfört loggkontroller i journalsystemet samt arkiverat dessa.
- Haft regelbundna träffar med gymnasiets skolsköterskor och verksamhetschef.
- Haft regelbundna träffar med grundskolans skolsköterskor och verksamhetschef.
- Bjudit in och planerat skolläkarträffar en gång per termin.
- Varit sakkunnig för kollegor vid frågor som rör skolsköterskans uppdrag.
- Delaktig i introduktion av skolsköterska.
- Påbörjat en checklista för introduktion av ny skolsköterska.
- Tagit del av ny information som rör skolsköterskans arbete och delgett skolsköterskor.

Analys

From oktober 2013 tillträdde en ny person uppdraget som MLA (medicinsk ledningsansvar). I vår organisation saknades många förankrade riktlinjer/ rutiner t.ex. för läkemedelshantering, uppdateringar av läkemedelsdelegeringar och avvikelshantering. Riktlinjer och rutiner för ovanstående upprättades och implementerades under hösten. Ett strukturerat kvalitetssäkringssystem är inte utformat i grundskolan. Planeringen är att utarbeta ett sådant kommande år, enligt skolsköterskornas önskemål.

Det har framkommit att den gemensamma metodboken för länets skolsköterskor inte uppdateras regelbundet. Målet är att utforma en lokal metodbok där checklistor och rutinbeskrivningar i moment som rör vårt arbete finns. Där kommer också föräldrainformation och blanketter att finnas.

Träffarna med länets MLA är en arena för erfarenhetsutbyte och diskussioner som ger kunskap och främjar kvalitetsutveckling i verksamheterna. MLA uppdraget utgör 30 % av min tjänst. Jag anser att det är en ganska välbalanserad tidsplanering. Organisationen har saknat och behöver fortsätta att bygga upp struktur och organisation då det gäller kvalitetssäkring i elevhälsans medicinska del.

Mål inför 2014-2015

- Fortsätta inhämta kunskaper i de lagar som styr den medicinska delen av elevhälsan.
- Kunskapsutveckling i administrationsprogrammet i PMO.
- Delge skolsköterskor nyheter och information som rör skolsköterskornas arbete.
- I samråd med, utifrån skolsköterskornas och verksamhetschefernas behov fortsätta att utveckla och kvalitetssäkra organisationen.
- Färdigställa och implementera checklista för introduktion av nyanställd skolsköterska.
- Utarbeta och implementera riktlinjer/ Checklistor till den lokala metodboken t.ex. rutiner vid hälsoundersökningar, kontroller och kriterier för remisser.
- Kvalitetssäkra och implementera våra riktlinjer i samband med varje arbetsmoment t.ex. inför vaccinering.
- Rutiner för journalgranskning.
- Verka för att nå målen då det gäller våra utvecklingsområden som vi gemensamt utarbetat för 2014-2015.
- Följa upp BHV överföring och informera ansvarig vid NLL.
- Fortsatt samverkan med länets Medicinskt Ledningsansvariga.
- Sammankalla till träff med skolläkarna en gång per termin.
- Regelbundna MLA träffar med grundskolans och gymnasieskolan skolsköterskor och verksamhetschef.
- Bjuda in ungdomsmottagningen till skolskötersketräff med grund- och gymnasieskolan.
- Påbörja en plan för strukturerat kvalitetsarbete i grundskolan
- Vara sakkunnig i introduktion av ny personal.
- Tillsammans med verksamhetschef delta i en två dagars konferens om framtidens elevhälsa.

Elevehälsans psykosociala del, kurator

Verksamhetsbeskrivning

Kurators uppdrag innebär att vi i första hand ska arbeta hälsofrämjande och förebyggande. Kurator ska stödja elevens utveckling mot utbildningens mål¹. Kurator ska bidra med psykosocial kompetens i skolans dagliga arbete och övergripande utvecklingsarbete. Arbetet förutsätter god samverkan med skolans och andra myndigheters personal samt elev och vårdnadshavare. Kurator ska bl.a. vara delaktig i att identifiera och åtgärda problem i elevens lärande, utveckling och hälsa och aktivt bistå elever som behöver särskilt stöd². Stöd ska också rikta sig till skolans personal genom att bistå med konsultation. Kurators främsta verktyg är det professionella samtalet, som kan vara av stödjande-, insikts- och motiverande karaktär och som riktar sig till elever och deras familjer³. I arbetet ingår även krisarbete, förebyggande och vid behov

Verksamhetens mål och resultat 2013-2014

- Arbeta inom elevehälsan och EHT-teamen för samsyn av hälsofrämjande och förebyggande uppdrag.
Målet är delvis nått. Kurator har i samverkan/EHT lyft frågorna och försökt förmå skolledning att nå samsyn på vad vi menar med hälsa, vad som är främjande och vad förebyggande arbete innebär. Faktiskt resultat är dock alltid beroende av andra aktörers beslut och styrning.
- Implementera den nya kuratorsorganisationen
Målet är uppnått i den grad det är möjligt utifrån antal tjänster vi har att tillgå i förhållande till de skolområden som finns.
- Utveckla metoder för tidig upptäckt av barn som riskerar att utveckla psykisk ohälsa
Målet är delvis uppnått. Processen påbörjad. Två kuratorer har provat två olika metoder. I ena området har kurator provat erbjuda individuella samtal till samtliga åk 6 elever. Den andra kuratorn har gått ut i samtliga klasser åk 3-6 och haft en längre presentation/dialog om psykisk ohälsa.
- Utarbeta en introduktionsplan
Målet är delvis uppnått. Gruppen har lämnat förslag på innehåll till verksamhetschefen. Fortsatt process återstår.

Processer/aktiviteter

Stort fokus under året har varit att implementera och arbeta kring den nya kuratorsorganisationen. Bland arbetsmomenten har samtal med elev, vårdnadshavare samt konsultation till personal dominerat stort. Som alltid har kurator också arbetat stödjande på individ-, grupp och organisationsnivå⁴. Från och med i år provar kuratorsgruppen att föra statistik över delar av sitt arbete (se nästa sida).

Utöver dessa arbetsmoment tillkommer andra arbetsuppgifter så som kontakter, administration, möten så som EHT, APT etc. Statistiken är ofullständig då den inte ger en bild av innehåll eller digniteten i ärenden.

¹ 2 kap 25§ skollagen och prop 2009/10:165, s 656-657

² Vägledning för elevehälsa utdrag s 36,38, Socialstyrelsen 2014

³ Vägledning för elevehälsa s 38, Socialstyrelsen 2014

⁴ Se tabell Sammanställning Kuratorsstatistik läsåret 2013/14

Process/ Aktivitet	Elev samtal	Klass arbete	Konsultation / samtal VH	Samråd/stöd Konsultation Personal	Resurs med personal i svåra samtal	Socialt underlag	Konsultation/ samråd BUP	Sam råd SOC	Nät verks möte	För äldra- möte	Kris- grupp/ ärenden
Antal genomförda	937	75	603	665	64	79(+5)*	61	81	52	28	18
Antal Uppgifts- lämnare	7/8	5/8	7/8	4/8	6/8	7/8	6/8	7/8	7/8	6/8	6/8

Målet med statistiken är att i förlängningen kunna stödja den kvalitativa utvärderingen med över tid jämförbar kvantitativ data.

Resultat

Av de elevsamtal vi haft på högstadieskolorna så handlar en övervägande del om låg självkänsla, ångest/oro, trötthet, nedstämdhet, rädsla att misslyckas samt självskadebeteende. De tydligaste orostecknen återfinns hos flickor.

När det gäller tidiga skolorna är det i huvudsak problematik som handlar om familjesituation, ångslan/oro kamratrelationer och sociala medier. Barn ses som bärare av ett problem snarare än att man ser barnet i dess sammanhang.

Problem som dominerar i samtal med vårdnadshavare kan vara: Osäkerhet i vad föräldrarollen innebär – vad är mina möjligheter/skyldigheter som förälder?

Funderingar på hur de ska få vardagen att fungera med rutiner och måste kring mat, sömn, teknik, tider, sysslor och läxor. Svårigheter att hantera konflikter samt föräldrars relationsproblem som påverkar barnet negativt. Osäkerhet i sin föräldraroll, man tror inte på sin egen förmåga. Föräldrar som tenderar att lägga över ansvaret på skolan då konflikter sker mellan kamrater på fritiden eller via sociala medier. Föräldrar som har känslan av att inte räcka till för sina barn.

Analys

Högstadiet:

Sammantaget kan orostecknen som visat sig under samtal med elever tolkas som tecken på stress och psykisk ohälsa. Samma elev uppvisar ofta flera av symptomen och gör att graden av svårighet samt måndets komplexitet blir tung och ofta tar lång tid och kräver stora insatser inte bara från kurator utan även för alla andra inblandade vuxna, inklusive vårdnadshavare, skolpersonal, BUP och socialtjänst. Trenden med hög andel elever med oro, ångslan och sömnsvårigheter följer också de nationella resultaten⁵. Våra vårdnadshavares behov av råd/stöd angående sin föräldraroll fortsätter att vara hög⁶. De upplever att de inte orkar med att sätta gränser, ha rutiner hemma och hålla koll på mat och sömn, teknik användande, umgänge och sysslor samt att det tar för mycket tid att hjälpa med läxor, eller känner sig otillräckliga i kunskap för att kunna hjälpa. Många föräldrar är mycket rädda att ta konflikter med sina barn – de är rädda för att barnet ska bli argt eller ledsen. Stress och psykisk ohälsa ger ökad efterfrågan av kvick fix, utredningar och medicinering. Den förskjuter analys och åtgärd från organisation och vad vuxna gör till att mer fokusera på att något är fel på barnet. I en sådan analys förlorar vi helt perspektivet på barnets sociala verklighet, som hemmiljö och skolmiljö, som vi vet är största bidragande orsaker till hur ett barn agerar och uttrycker sig. Vi behöver få förutsättningar att arbeta förebyggande och hälsofrämjande i större utsträckning. Andra saker som oroar är sociala mediers bidrag att normalisera kränkande beteende, hot och exponering av det privata. Våra elever är nästan ständigt på sociala medier som ask, kick och snap-chat, där alla inlägg är ofiltrerade och

⁵ Vägledning för elevhälsan s117, socialstyrelsen 2014

⁶ Se tabell Sammanställning Kuratorsstatistik läsåret 2013/14, samtal VH

drivs utan någon vuxen moderator. Skolan har en skyldighet att ingripa vid trakasserier och kränkande behandling och lagen gör ingen skillnad mellan kränkningar som sker på skolgården eller på nätet⁷. I ärendehantering märks problemen med dessa vanor genom att det ofta är mycket svårt att förhindra och/eller åtgärda i och med majoriteten av kränkningarna och början på konflikterna sker på fritiden via sociala medier och inte i skolans egna miljöer. Vi behöver tillsammans med skolorna utveckla gemensamma strategier för hur vi bemöter och åtgärdar denna nya typ av ärenden av kränkande behandling

Låg-/mellanstadiet:

I och med att barn med autism numera integreras i ordinarie klass befarar kuratorerna att de kommer att fara illa. Det är med oror vi ser detta ske och vi ställer oss frågan; Hur kommer det sig att AST-klass bara finns för högstadiet då behovet även finns i de lägre stadierna? Vi ser också att separerade föräldrar med gemensam vårdnad uppvisar större medvetenhet om att barn påverkas av separationen även i de fall föräldrarna har ett fungerande samarbete. Det är en positiv utveckling som gynnar barnen.

Många elever visar tecken på att inte må bra och det visar sig i allt lägre åldrar. Det finns en hög andel barn med oro och ängslan och ibland sömnsvårigheter. Barn blir ofta symtombärare av bekymmer som egentligen ligger hos vuxna.

Föräldrar upplever att de lyssnar på sitt barn medans barnet tycker att föräldrarna inte hör vad de säger.

Skolans ökade krav i form av bedömningar och betyg bidrar till ökad på stress.

Kuratorerna noterar att vuxna ofta tenderar att förskjuta problemet till eleven istället för att se till barnets hela livssituation vilket allt för ofta leder till att man efterfrågar en utredning av barnet.

De flesta barn på mellanstadiet har sin egen smartphone. Kuratorerna känner för att sociala medier ofta används att förstärka utanförskap. Det finns ett behov av att se över hur skolan ska medvetandegöra vuxna och få med vårdnadshavarna i arbetet mot kränkningar, hot och utsatthet på nätet.

Utvecklingsområden/ Åtgärder för 2014-15

- Fortsätta tydliggöra vikten av kvalitativt elevhälsoarbete i samverkan med EHT, skolpersonal och ledning. Bland annat ska vi använda oss av verktygen från kommunens egen "samlad elevhälsa", samt socialstyrelsens "vägledning för elevhälsan" för att synliggöra vikten av ett gemensamt arbete krävs för att motarbeta trenden om stress och psykisk ohälsa.
- Fortsätta utveckla statistiken i ett led att tydliggöra det kvalitativa arbetet med stöd i det kvantitativa och därigenom belysa verksamhetens behov.
- Fortsätta utveckla metoder för tidig upptäckt av barn som riskerar att utveckla psykisk ohälsa.

⁷ Vägledning för elevhälsan s108, socialstyrelsen 2014

Familjen Hus

Verksamhetsbeskrivning och övergripande mål för verksamheten

Familjens Hus är en nära mötesplats och ett nav för alla barn och föräldrar.

Alla som kommer till huset ska få ett trevligt bemötande och känna att de och deras barn är sedda. Vi erbjuder råd och stöd som bygger på en helhetsyn på familjen enskilt och i grupp. Våra aktiviteter och arbetsformer innebär att barn och föräldrar är delaktiga.

Vi vill nå ut till barn (och föräldrar) som är utsatta för många riskfaktorer och lever i en miljö där omsorgen sviktar. Vi erbjuder föräldrastöd enskilt och i grupp utifrån regeringens nationella strategi för ett utvecklat föräldrastöd. (2009)

Vi samarbetar med andra yrkeskategorier för att uppnå samarbetsvinster.

Verksamhetens mål inför 2012-2013

- Samgående med MVC/BVC, möte den 24/6 för fortsatt planering. Arbetsgrupp under september/oktober. - *Ej uppnått*
- Föräldraprogrammet ABC, personal utbildar sig under hösten, håller föräldragrupp parallellt (dagtid, torsdag..) - *Uppnått i högsta grad*
- Utveckla, återuppta dokumentationen och fotograferingen av verksamheterna. - *Delvis uppnått*
- Utveckla och utforma torsdagsverksamheten. - *Uppnått*
- Personalen önskar förbättringar i köket, ny diskbänk med nya hoar, och en snabbare diskmaskin. - *Ej uppnått*

Processer/aktiviteter

Alla aktiviteter på familjens hus förutsätter att föräldern är med och aktiverar sig och sitt barn. Allt är kostnadsfritt eller till självkostnadspris.

Vi har fortsatt samma öppethållande som tidigare år.

Måndag-Onsdag 9-15:30, öppen förskola för alla föräldrar och barn i Piteå kommun. Vi välkomnar även som familjer som tillfälligt besöker kommunen. Utifrån efterfrågan erbjuder vi extra sommaröppet vecka 25 och 26 samt 32 och 33.

ABC - Alla barn i centrum- föräldragrupper har erbjudits på onsdagkvällar och torsdag förmiddagar för föräldrar i Piteå Kommun under läsåret. Två personal utbildades under hösten. Vi erbjuder kontinuerligt enskilt föräldrastöd och på fredagar 9-13 har vi haft familjeförskola.

Samarbete med försörjningsstöd, Lions, Lilla Hjärtat, andra välgörenhetsorganisationer och privata givare kring julgävor

Skapande verksamheten i ateljén är öppen alla dagar och erbjuds alla utan kostnad. Vid bekräftande av faderskap får föräldrarna information om verksamheten, vi bjuder på fika och en rundvandring i huset.

Vi erbjuder en neutral mötesplats även för de separerade föräldrar som vill använda huset till umgänge med sina små barn. Även skyddade umgängen i samarbete med socialtjänsten ges. Grupper i spädbarnsmassage erbjuds till alla föräldrar under hela året, med barn i åldrarna 1-9 månader. Babyrytmik erbjuds under hela året till alla föräldrar i Piteå kommun, med barn i

åldrarna 2-9 månader. Minirytmik erbjuds under hela året till alla föräldrar i Piteå kommun, med barn i åldrarna 9 månader – 2 år

Familjeförskolan erbjuder föräldrar som är i behov av stöd och hjälp i föräldrarollen en plats i gruppverksamhet en/fm vecka. (fredag). Därutöver enskilda samtal och stöd som även kan innebära hembesök. Vi samarbetar med familjebehandlare och socialsekreterarna som har hand om familjerätten. Vidare har vi ett bra samarbete med BVC-sköterskorna i Piteå med omnejd. Vi har också nära kontakt med föreningar och hjälporganisationer och privata företag.

Resultat

Närvaron är fortsatt hög, dock något lägre än förra året. Totalt 5851 besök i år. I genomsnitt har vi haft 57 besök/dag. Vi uppskattar att 5-20 föräldrar/dag inte skriver upp sig.

Under juni håller vi öppet 10 dagar extra, ej med i statistiken.

Vi har i dagsläget 784(12=230, 13=513) personer som har ”gillat oss” på Face Book och över 900 personer läser vår Face Book varje vecka.

Spädbarnsmassage har varit fortsatt mycket uppskattat och lätt att rekrytera grupper till.

Annonsering har skötts via Face Book och via information till ”faderskapsföräldrar”. Vi har haft 12 grupper under året och totalt 74 föräldrar har lärt sig spädbarnsmassage.

Enskilda samtal: 21 familjer, som bokade besök på familjens hus per telefon. Spontana enskilda föräldrastödsbesök uppskattas vara 3-5st/vecka.

Rytmikgrupperna har varit mycket välbesökta 20-30 personer/grupp. Vi har ändrat utformningen på rytmikgrupperna, nu mera har vi enbart drop-in platser. Detta har varit mycket uppskattat och välbesökt. Rytmikgrupperna har varit löpande under året. Ett trevligt inslag som fortsätter till hösten.

Information om ABC föräldrautbildning har genomförts på ett antal förskolor och skolor inom Piteå Kommun. ABC-Föräldrar grupper har genomförts under hösten 2 st, och under våren 4 st samt 5 återträffar. 52 föräldrar har utbildats under året.

Vi har haft bevittnande av faderskap under hösten/våren 2013/14(6 st./vecka). Positivt och viktigt att nå nyblivna eller blivande föräldrar, många av dessa besöker sedan Öppna förskolan. De blir bjudna på fika och en rundvandring i huset. Vi har sett en ökning av umgängen i huset som har varit mer personalkrävande.

Skilda världar: Totalt 2 grupper i samarbete med kuratorerna.

Under hösten har 17 familjer, 21 vuxna och 24 barn har deltagit i familjeförskolan och på våren 15 vuxna och 19 barn. Fedagar 9:00-13:00. Vi har varit tydliga med våra mål för familjeförskolan; att föräldrar och barn ska få en närmare kontakt, föräldern ska förbättra sin bättre omsorg och samspelet med sitt barn och lära sig leka tillsammans på barnets villkor. Föräldern ska ta hänsyn till barnets ålder, intressen och dagsform. Vi har även visat dessa familjer barnvänliga, prisvärda aktiviteter som finns att tillgå i kommunen.

Vi samarbetar med många lokala föreningar, organisationer, företag och ideella personer som på något sätt kan stödja familjer i vår verksamhet. Temainslag på förskolan såsom- Amningshjälpen, Familjens jurist, biblioteket, kvinnojouren, konsumentvägledningen, div. barnomsorgsinformation, melonien, colorona med flera.

Vi har också ett nära samarbete med Svenska kyrkan och Storstrand där vi samarbetar runt flyktingfamiljer och lägerverksamhet mm. Samarbetet rör de familjer som inte har ekonomi att åka på semester och via sponsorer i Piteå kan få uppleva nya upplevelser, lek och glädje tillsammans med sina barn. 42 personer deltog på familjeläget.

Fortsatt samarbete med MVC/BVC under läsåret. Föräldragrupper har hållits här i huset.

Analys

Familjens hus är en välbesökt verksamhet som får fortsatt bra omdömen av våra besökare, personalens bemötande är en stor styrka i vårt trevliga, välkomnande hus. Vårt utvecklingsarbete med MVC och BVC har stannat av.

Besöksstatistiken visar samma siffror som förra året. Fortsatt många besök.

Face Book är den enskilt största orsaken till att vi når ut till så många människor. Upptill 900 personer läser våra inlägg.

Det är fortsatt lätt att rekrytera till rytmikgrupper och spädbarnsmassage. Orsak?...det är till självkostnadspris, och erbjuds föräldrar som är föräldralediga med sina barn. De som går i våra grupper är nöjda med upplägget och upplever en positiv stund tillsammans med sitt barn.

De enskilda stödsamtalen har ökat.

ABC-föräldrarutbildning har varit populära. Stort intresse att delta, positiva utvärderingar. Vårt samarbete med Kyrkan, Storstrand, föreningen lilla Hjärtat och Lions har fungerat utmärkt. Vi har upprättat bra kontakter och det har varit välplanerade aktiviteter.

Julgåvorna är uppskattade av föräldrar och barn. Vi ser en ökning av behövande föräldrar och inlämnade gåvor. Arbetet i samband med julgåvorna är tidskrävande.

Familjelägret på Storstrand i augusti, lägret för ensamstående föräldrar med barn i Jäkkvikk i september, har varit fina inslag och upplevelser för föräldrar och barn.

Många föräldrar uttrycker verkligen sin tacksamhet över att få vara med i dessa sammanhang.

Vårterminen har kantats av frånvaro i personalgruppen. Detta har lett till att vi gått kort en längre tid, men gjort bedömningen att avstå från vikarier. Vi har känt oss trötta och berörda, men har dock lyckats genomföra planerade aktiviteter.

Utvecklingsområden/Åtgärder för 2014-2015

- Vidare utveckla dokumentation och fotografering.
- Ekologiskt tänk! Fukt, kaffe, te mm.
- Samarbete med Cederkliniken angående nyblivna föräldrar.
- Personalen önskar förbättringar i köket, ny diskbänk med nya hoar, och en snabbare diskmaskin.
- Utöka personalens kunskaper om regnbågsfamiljer samt synliggöra att vi är en mötesplats för alla.
- ABC-föräldrakurser erbjuds fortsättningsvis.
- Utbilda flera ABC-kursledare.

Sensomotoriskt centrum

Under läsåret 13/14 har vi avslutat 10 elevers sensomotoriska individuella program. Vårdnadshavare, eleverna själva och skolan har varit mycket nöjda med resultaten av ett års daglig träning. Resultaten bidrar till ökad måluppfyllelse för eleverna. Ett sensomotoriskt program tar ca 9-18 månader med daglig träningsstund i hemmet, för att kunna slutföras. Längden varierar beroende på träningsintensitet, svårighetens omfattning mm. Med våra tjänster 20%+20% kan vi ta emot ca 12-14 nya elever per läsår. Med 23 elever som fortfarande väntar på utredning innebär det ca två års kötid.

Under läsåret 13/14 har vi ansökt och beviljats stipendium till INPP Conference 2014. Konferensen kommer att äga rum 13-14 september 2014 i Wien. Vi får där möjlighet att ta del av forskning samt knyta kontakter från kollegor i andra länder.

Under läsåret har vi deltagit vid obligatoriska arbetshandledningsdagar i Lovisa, INPP Finland. Samtidigt fick vi uppdaterad utbildning i INPP School Programme och har därmed behörighet att själva utbilda pedagoger i INPP:s rörelseprogram för grupp i skolan. Under läsåret har Piteå Sensomotoriska Centrum fått en ny lokal, lite större än den gamla så att vi kan utföra våra tester i lokalen. Lokalen fungerar mycket bra.

Under hösten 2014 kommer vi att inbjudas till BUP/Barnhabiliteringen vid PÅS för att berätta om vår verksamhet.

Under våren 2014 har vi planerat för två endagsutbildningsdagar om sensomotoriskt "School Programme". Kursdagarna äger rum i augusti 2014 och riktar sig till pedagoger och beslutsfattare i Piteå kommun.

Skoldatateket

Året har präglats av en känsla av negativ tillbakagång i förhållande till tidigare framgångar. Den nya installationen av Claro Read har gjort att många saknar vår "Piteålösning" med Talsyntes och Word sammanslagna. Jag har försökt komma på förenklingar och skickat ut många förslag med genvägar som går att göra, men slutsatsen är ändå att det är mer tungrott och har lett till många klagomål.

Som vanligt består mitt arbete av många mail och telefonsamtal. Installationen av nya Claro Read är i sig positiv, då programmet lättare kan uppdateras och har många fördelar mot gamla Word Read plus. Förändringen har lett till 11 utbildningstillfällen i skolor för pedagoger.

Skoldatatek Norrbotten har medverkat i tre av dessa tillfällen och är i övrigt ett stort stöd när mina erfarenheter eller min tid inte räcker till. Inte minst är Nätverksträffarna för länets Skoldatatek mycket viktig. Där uppdateras man om nya rön och man kan få tips och råd av andra som arbetar med Skoldatatek.

Eftersom en av mina uppgifter är att vara spjutspets och se framtidens möjligheter så har min egen fortbildning och utveckling skett genom studier av rapporter, besök på mässor i ämnet, SPSM m.m. En viktig informations- och inspirationskälla är Face Book – gruppen Skoldatatek och hemsidan WWW. Skoldatatek.se.

Sjukgymnast i Svenska Balettskolan

Under läsåret 13/14 anställdes en sjukgymnast på 25 % för Svenska Balettskolan. Ett nytt uppdrag som i första hand omfattat individuella kontakter med enskilda elever som söker pga skada/besvär. Kontakt med föräldrar för överföring av information kring besöket samt betona vikten av föräldrans ansvar. Arbetet består även till stor del av att samarbeta/teamas ihop med konstnärlig ledare och danspedagoger.

Individuella kontakter med danselever handlar om att bedöma vilken typ av rehabilitering som är aktuell. Det är viktigt att eleverna får tät uppföljning och stöd i sin rehabilitering när man är liten och går på en krävande förberedande yrkesutbildning. Föräldrakommunikationen och ansvaret är viktigt eftersom barnen behöver stöttning och hjälp i sin rehabilitering. Sjukgymnasten har en viktig roll i att tillsammans med danspedagoger planera terminsupplägg med fokus på förebyggande rehabilitering. I samarbete med danspedagoger kan sjukgymnasten hålla i undervisning kring kropp och hälsa.